

Wat is Waarheid? - Nummer Vier

Laat Uw hart niet verontrust worden

Jeff Pippenger

2023-09-09

Aan het begin van de Milleritische geschiedenis in 1798 werd het visioen van de rivier de Ulai in het boek Daniël ontzegd, waardoor een vermeerdering van kennis ontstond die twee klassen van aanbidders op de proef stelde en openbaar maakte. Het visioen van de Ulai vertegenwoordigt de innerlijke boodschap voor Gods volk, zoals voorgesteld door de zeven gemeenten van Openbaring hoofdstukken twee en drie. Aan het einde van de profetische geschiedenis die in 1798 begon, werd op de campmeeting te Exeter van 12–17 augustus 1844 de boodschap van de Middernachtsroep ontzegd toen de Leeuw uit de stam van Juda Zijn hand van een verborgen waarheid wegnam, hetgeen een vermeerdering van kennis voortbracht die twee klassen van aanbidders op de proef stelde en openbaar maakte.

In 1989, toen, zoals beschreven in Daniël elf, vers veertig, de landen die de voormalige Sovjet-Unie vertegenwoordigden door het pausdom en de Verenigde Staten werden weggevaagd, werd het visioen van de rivier de Hiddekel in het boek Daniël ontsloten, waardoor een toename van kennis ontstond die twee klassen aanbidders op de proef stelde en openbaarde. Het visioen van de Hiddekel vertegenwoordigt de uiterlijke boodschap van de vijanden van Gods volk, zoals voorgesteld door de zeven zegels in het boek Openbaring. Aan het einde van de profetische geschiedenis die in 1989 begon, vanaf de laatste paar weken van juli 2023, begon de Leeuw uit de stam van Juda met het proces van het ontsluiten van de boodschap van de Middernachtsroep door Zijn hand van een verborgen waarheid weg te nemen, hetgeen een toename van kennis voortbrengt die twee klassen aanbidders onder Gods volk op de proef stelt en uiteindelijk zal openbaren.

In het eerste vers van Johannes hoofdstuk veertien bemoedigt Christus de discipelen dat hun hart niet ontroerd worde.

Uw hart worde niet ontroerd; gij gelooft in God, gelooft ook in Mij. Johannes 14:1.

Binnen enkele uren werd Christus gearresteerd, en kort daarna werd Hij gekruisigd, begraven en opgewekt. Nadat Hij was opgevaren naar de Vader, keerde Hij terug naar Zijn discipelen.

En terwijl zij aldus spraken, stond Jezus Zelf in hun midden en zei tot hen: Vrede zij u. Maar zij werden verschrikt en zeer bevreesd, en meenden dat zij een geest zagen. En Hij zei tot hen: Waarom zijt gij ontsteld, en waarom komen er overleggingen op in uw harten? Lukas 24:36–38.

De eerste teleurstelling in een hervormingslijn doet zich voor wanneer Gods volk een eerder geopenbaarde waarheid vergeet. De discipelen waren vergeten wat Jezus hun minder dan een week eerder had gezegd, vóórdat hun vrees en teleurstelling zich openbaarden in de crisis van het kruis. Op de eerste teleurstelling volgt een tijd van vertoeven, die in de gelijkenis van de tien maagden wordt voorgesteld door de afwezigheid van de Bruidegom. Jezus had de discipelen rechtstreeks

gezegd dat Hij naar Zijn Vader ging, maar zou terugkomen. De voorkennis die Hij de discipelen had verschaft, verhinderde niet dat zij door de crisis werden overweldigd. In de context van de gelijkenis van de tien maagden is een crisis de plaats waar het karakter wordt geopenbaard, maar nooit ontwikkeld. Jezus had de discipelen uitgekozen en verordend, en Hij had hun juist die waarheid vóór de crisis meegedeeld.

Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren en u gesteld, opdat gij zoudt heengaan en vrucht dragen, en dat uw vrucht zou blijven; opdat de Vader u geve al wat gij van Hem zult bidden in Mijn Naam. Johannes 15:16.

Toch verhinderde het, hoewel zij uitverkoren waren, niet dat zij door de crisis werden overweldigd.

„Karakter wordt geopenbaard door een crisis. Toen de ernstige stem te middernacht verkondigde: ‘Zie, de bruidegom komt; gaat uit hem tegemoet,’ ontwaakten de slapende maagden uit hun sluimer, en het werd zichtbaar wie zich op die gebeurtenis had voorbereid. Beide partijen werden overvallen, maar de ene was op de noodsituatie voorbereid, en de andere bleek onvoorbereid te zijn. Karakter wordt geopenbaard door omstandigheden. Noodsituaties brengen het ware gehalte van het karakter aan het licht. Een plotselinge en onverwachte ramp, een sterfgeval of crisis, een onverwachte ziekte of smart, iets wat de ziel oog in oog brengt met de dood, zal de ware innerlijke gesteldheid van het karakter openbaren. Het zal openbaar worden of er werkelijk geloof is in de beloften van het woord van God of niet. Het zal openbaar worden of de ziel door genade wordt staande gehouden, of er olie in het vat met de lamp is.”

“Beproevingstijden komen over allen. Hoe gedragen wij ons onder de toetsing en beproeving van God? Gaan onze lampen uit? of houden wij ze nog brandende? Zijn wij op iedere noodtoestand voorbereid door onze verbinding met Hem die vol is van genade en waarheid? De vijf wijze maagden konden hun karakter niet meedelen aan de vijf dwaze maagden. Karakter moet door ons als individuen gevormd worden.” Review and Herald, 17 oktober 1895.

De Openbaring van Jezus Christus die in de eerste verzen van het boek Openbaring wordt aangeduid, is de laatste waarschuwingsboodschap aan de gemeente en daarna aan de wereld. Die openbaring wordt kort vóór het einde van de genadetijd ontsloten door de Leeuw uit de stam van Juda, die in Openbaring hoofdstuk vijf is aangewezen als de enige die waardig is het boek te openen dat verzegeld was.

En een van de ouderlingen zeide tot mij: Ween niet; zie, de Leeuw uit de stam van Juda, de Wortel Davids, heeft overwonnen om het boek te openen en zijn zeven zegelen te verbreken. Openbaring 5:5.

De Leeuw uit de stam van Juda is ook de „wortel van David”, en Hij is ook „de Zoon van David” en Hij is ook de Heer van David. Het verband dat door de Leeuw uit de stam van Juda wordt voorgesteld, geeft aan dat, wanneer de Leeuw uit de stam van Juda een waarheid verzegelt of ontzegt, Hij dit doet door gebruik te maken van de regel van de eerste vermelding, die het einde van een zaak identificeert door het begin van een zaak, zoals voorgesteld door Jezus als de „wortel

van David”. Wanneer een waarheid in ‘een’ tijd van het einde wordt ontzegd, wordt een reinigingsproces in gang gezet, zoals voorgesteld in Daniël twaalf.

‘Het was de Leeuw uit de stam van Juda die het boek opende en aan Johannes de openbaring gaf van wat er in deze laatste dagen zou zijn. Daniël stond op zijn plaats om zijn getuigenis te dragen, dat verzegeld was tot de tijd van het einde, wanneer de boodschap van de eerste engel aan onze wereld verkondigd zou worden. Deze zaken zijn in deze laatste dagen van oneindig belang, maar terwijl “velen gereinigd, wit gemaakt en beproefd zullen worden,” “zullen de goddelozen goddeloos handelen; en geen van de goddelozen zal het verstaan.”” Manuscript Releases, deel 18, 14, 15.

Het werk van Jezus als de Leeuw uit de stam van Juda is van oneindig belang, maar „geen van de goddelozen zal het verstaan” — noch zijn werk, noch de boodschap die geopend is.

En hij zeide: Ga heen, Daniël; want deze woorden blijven gesloten en verzegeld tot de tijd van het einde. Velen zullen gereinigd en wit gemaakt en beproefd worden; maar de goddelozen zullen goddeloos handelen; en niemand van de goddelozen zal het verstaan; maar de wijzen zullen het verstaan. Daniël 12:9, 10.

Het beproevingsproces wordt voorgesteld door drie stappen: „gelouterd, wit gemaakt en beproefd.” Deze drie stappen stellen de drie stappen van „het eeuwige evangelie” voor, dat in de boodschap van de eerste engel wordt weergegeven als: vreest God (gelouterd), geeft Hem heerlijkheid (wit gemaakt), want het uur van Zijn oordeel is gekomen (beproefd). Deze drie stappen zijn de „waarheid”, zoals voorgesteld door de eerste letter, de dertiende letter en de laatste letter van het Hebreeuwse alfabet, en wanneer deze letters in die volgorde worden samengebracht, ontstaat het Hebreeuwse woord „waarheid”.

Die drie stappen zijn de ‘weg’, want Gods weg is, volgens Asaf in Psalmen 77:13, in het heiligdom, waar op de voorhof een zondaar door het vergieten van bloed gereinigd wordt. Het bloed wordt vervolgens in het heilige gebracht, dat de heiliging voorstelt, het proces van “wit gemaakt” te worden.

En een van de ouderlingen antwoordde en zei tot mij: Wie zijn dezen die met witte gewaden bekleed zijn, en vanwaar zijn zij gekomen? En ik zei tot hem: Heer, gij weet het. En hij zei tot mij: Dezen zijn het die uit de grote verdrukking gekomen zijn, en zij hebben hun gewaden gewassen en die wit gemaakt in het bloed van het Lam. Openbaring 7:13, 14.

De gerechtvaardigde en geheiligde zondaar wordt dan voorbereid om „beproefd” te worden in het oordeel dat door het Allerheiligste wordt voorgesteld. Jezus is „de weg”, „de waarheid” en „het leven”. De weg is het begin, de waarheid is het midden en het leven is het einde. Indien wij door de eerste stap gereinigd worden, zijn wij op de weg, die het pad van de gerechtvaardigden is.

Maar het pad der rechtvaardigen is als het glanzende licht, dat steeds helderder schijnt tot de volle dag. Spreuken 4:18.

De tweede stap is de openbaring van gerechtigheid die door Zijn waarheid tot stand wordt gebracht, want Zijn Woord is waarheid.

Heilig hen door Uw waarheid; Uw woord is de waarheid. Johannes 17:17.

Zij die gerechtvaardigd zijn, worden voorgesteld door de eerste trede; zij die geheiligd zijn, worden voorgesteld door de tweede trede. De eerste twee treden bereiden hen die gerechtvaardigd en geheiligd zijn voor om het oordeel binnen te gaan en het eeuwige leven te ontvangen. Jezus is de weg, de waarheid en het leven.

„Gerechtigheid vanbinnen wordt bevestigd door gerechtigheid vanbuiten. Hij die vanbinnen rechtvaardig is, is niet hardvochtig en zonder medeleven, maar groeit van dag tot dag naar het beeld van Christus, voortgaande van kracht tot kracht. Hij die door de waarheid geheiligd wordt, zal zelfbeheerst zijn en in de voetstappen van Christus volgen, totdat genade opgaat in heerlijkheid. De gerechtigheid waardoor wij gerechtvaardigd worden, wordt toegerekend; de gerechtigheid waardoor wij geheiligd worden, wordt meegedeeld. De eerste is onze aanspraak op de hemel, de tweede is onze geschiktheid voor de hemel.” Review and Herald, 4 juni 1895.

Johannes hoofdstuk veertien tot en met hoofdstuk zeventien behandelt herhaaldelijk de kwesties van de reactie van de discipel wanneer Christus hen verlaat om naar Zijn Vader te gaan. Hij belooft terug te keren, en Hij begreep, (hoewel de discipelen dat niet deden), dat de spoedig komende crisis een diepe teleurstelling teweeg zou brengen. Door de vier hoofdstukken heen is de identificatie en omschrijving van de Heilige Geest als de „Trooster” verweven. In het Evangelie van Johannes wordt de Heilige Geest viermaal aangeduid als de „Trooster”, en eenmaal in de eerste brief van Johannes, maar daar wordt het woord vertaald als „Voorspraak”. Nergens anders in het Nieuwe Testament komt het voor.

Het Oude Testament kent een Hebreeuws woord dat in Prediker 4:1 en in Klaagliederen 1:9 en 16 is vertaald met „trooster”. Al deze drie verwijzingen maken duidelijk dat verdrukkers Gods volk hebben verdrukt en dat zij geen trooster hebben om hen te ondersteunen in de benauwdheid en teleurstelling waarin zij zich bevinden.

De aanduiding van de Heilige Geest als de „Trooster” wordt geplaatst in het gedeelte waarin Jezus de discipelen tracht voor te bereiden op de grote teleurstelling die slechts enkele uren voor hen ligt. In die context benadrukt Hij dat de Heilige Geest, zelfs in Zijn afwezigheid, aanwezig zal zijn om hun troost te schenken. Door de Heilige Geest aan te duiden in de context van de Trooster, specificeert Jezus de kenmerken van het werk dat de Trooster zal volbrengen.

Jezus' herhaalde verwijzingen naar Zijn heengaan en terugkeer plaatsen juist dat onderwerp bovenaan de lijst wat betreft het hoofdthema van de passage.

Johannes 14:2–4, 18, 19, 28; 16:5–7, 10, 28; 17:11–13 zijn verzen die rechtstreeks betrekking hebben op de vertoef tijd in de gelijkenis van de tien maagden. Bij de voorgaande verzen behoort de volgende passage, die door herhaling de vertoef tijd benadrukt, want „de Heere herhaalt geen zaken die van geen groot gewicht zijn.”

Nog een korte tijd, en gij zult Mij niet zien; en wederom, nog een korte tijd, en gij zult Mij zien, omdat Ik heen ga tot den Vader. Sommigen dan van Zijn discipelen zeiden onder elkander: Wat is dit dat Hij tot ons zegt: Nog een korte tijd, en gij zult Mij niet zien; en

wederom, nog een korte tijd, en gij zult Mij zien; en: omdat Ik heen ga tot den Vader? Zij zeiden dan: Wat is dit dat Hij zegt: Nog een korte tijd? Wij weten niet wat Hij zegt. Jezus dan wist dat zij Hem wilden vragen, en Hij zeide tot hen: Vraagt gij elkander daarnaar, dat Ik gezegd heb: Nog een korte tijd, en gij zult Mij niet zien; en wederom, nog een korte tijd, en gij zult Mij zien? Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, dat gij zult wenen en klagen, maar de wereld zal zich verblijden; en gij zult bedroefd zijn, maar uw droefheid zal tot blijdschap worden. Een vrouw heeft droefheid, wanneer zij baart, omdat haar uur gekomen is; maar zodra zij het kind gebaard heeft, denkt zij niet meer aan de benauwdheid, van blijdschap dat een mens ter wereld geboren is. Ook gij dan hebt nu wel droefheid; maar Ik zal u wederzien, en uw hart zal zich verblijden, en niemand neemt uw blijdschap van u weg. Johannes 16:16–22.

Ten minste eenentwintig verzen in hoofdstuk veertien tot en met hoofdstuk zeventien duiden de tijdsperiode aan waarin de discipelen moesten wachten op de terugkeer van Christus. Die tijdsperiode zou beginnen bij de dood van Christus en voortduren tot Zijn terugkeer van Zijn Vader. De tijd waarin zij op Zijn terugkeer moesten wachten, symboliseert de vertoeftijd in de gelijkenis van de tien maagden. Evenals in Lukas' verslag van de discipelen van Emmaüs, vormt de teleurstelling van het kruis een profetische voorafbeelding van het begin van de vertoeftijd die volgt op de eerste teleurstelling.

In het eerste gedeelte van het eerste boek van de Bijbel vinden wij het scheppingsverhaal en herkennen wij de drie personen van het hemelse drietal. In het eerste gedeelte van het laatste boek van de Bijbel vinden wij de drie personen van het hemelse drietal. In de vier hoofdstukken die wij beschouwen, vinden wij de drie personen van het hemelse drietal. De erkenning van dit feit stelt ons in staat Johannes' vier hoofdstukken te leggen over de profetische lijn van Genesis hoofdstuk één vers één tot en met hoofdstuk twee vers drie, en over Openbaring hoofdstuk één verzen één tot en met elf.

In de passage zegt Jezus tegen Thomas dat, indien iemand Jezus heeft gezien, hij de Vader heeft gezien. De passage stelt tevens vast dat Christus degene is die de discipelen door zijn tegenwoordigheid vertroostte, maar dat Hij, wanneer Hij heengaat, „een andere” „Trooster” zou zenden. De Heilige Geest is de Trooster, maar Christus was eveneens de Trooster.

Indien gij Mij gekend hadt, zoudt gij ook mijn Vader gekend hebben; en van nu af kent gij Hem en hebt gij Hem gezien. Filippus zeide tot Hem: Heere, toon ons de Vader, en het is ons genoeg. Jezus zeide tot hem: Ben Ik zo langen tijd met u geweest, en hebt gij Mij, Filippus, nog niet gekend? Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien; en hoe zegt gij dan: Toon ons de Vader? Johannes 14:7–9.

Thomas vertegenwoordigt hen binnen het adventisme die weigeren het getuigenis aangaande de verhouding van het hemelse drietal te erkennen, ondanks het feit dat zij waarschijnlijk de getuigenissen die die waarheid bevestigen, keer op keer hebben gelezen.

En Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijve tot in eeuwigheid; namelijk de Geest der waarheid, Dien de wereld niet kan ontvangen, omdat zij Hem niet ziet en Hem niet kent; maar gij kent Hem, want Hij blijft bij u en zal in u zijn. Ik zal

u niet als wezen achterlaten: Ik kom tot u. Nog een korte tijd, en de wereld ziet Mij niet meer; maar gij ziet Mij; omdat Ik leef, zult ook gij leven. Johannes 14:16–19.

Als wij Jezus hebben gezien, hebben wij de Vader gezien. Jezus is de „Trooster” en de Heilige Geest is „een andere Trooster”. Als wij Jezus hebben gezien, hebben wij de Vader gezien en hebben wij de Trooster gezien. Van de vijf keer dat het woord trooster in de Bijbel wordt gebruikt, zijn zij alle door de apostel Johannes gebezigd. In de vijfde verwijzing wordt het woord vertaald als „voorspraak”.

Mijn kinderkens, ik schrijf u deze dingen, opdat gij niet zondigt. En indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Voorspraak bij den Vader, Jezus Christus, den Rechtvaardige. 1 Johannes 2:1.

Indien iemand zondigt, hebben wij een Trooster, Jezus Christus, de Rechtvaardige. Een voorspreker is iemand die ten behoeve van de zondaar tussenbeide treedt. Paulus duidt het werk van Jezus aan als dat van onze voorspraak.

Wie is het die veroordeelt? Christus is het Die gestorven is, ja veeleer, Die ook opgewekt is, Die ook aan de rechterhand van God is, Die ook voor ons bidt. Romeinen 8:34.

Jezus is de voorspraak van de zondaar, wat mede inhoudt dat Hij de vertrooster is. In hetzelfde hoofdstuk had Paulus eerder aangegeven dat ook de Heilige Geest voor ons tussenbeide treedt.

Evenzo komt ook de Geest onze zwakheden te hulp; want wij weten niet wat wij bidden zullen gelijk het behoort; maar de Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke verzuchtingen. En Hij Die de harten doorzoekt, weet wat de zin van de Geest is, omdat Hij voor de heiligen bidt naar de wil van God. Romeinen 8:26, 27.

Jezus en de Heilige Geest worden beiden aangeduid als de Trooster, en daarom zijn zij beiden pleitbezorgers die voor ons voorspraak doen. De drie personen van het hemelse drietal worden alle vertegenwoordigd in de passage uit Johannes die wij overwegen, en wanneer deze wordt samengebracht met het eerste getuigenis van het eerste boek van de Bijbel en het eerste getuigenis van het laatste boek van de Bijbel, wordt het licht aangaande de verhouding en het werk van de drie personen van de Godheid vergroot.

„De Vader kan niet beschreven worden door de dingen van de aarde. De Vader is al de volheid der Godheid lichamelijk, en is onzichtbaar voor het sterfelijk oog. De Zoon is al de volheid der Godheid geopenbaard. Het Woord van God verklaart Hem te zijn ‘het uitgedrukte beeld van Zijn persoon’. ‘Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeborene Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe.’ Hier wordt de persoonlijkheid van de Vader getoond.

“De Trooster, die Christus beloofde te zenden nadat Hij naar de hemel was opgevaren, is de Geest in al de volheid van de Godheid, die de kracht van de goddelijke genade openbaart aan allen die Christus aannemen en in Hem geloven als een persoonlijke Heiland. Er zijn drie levende personen van het hemelse drietal. In de naam van deze drie machten,—de Vader, de Zoon en de Heilige Geest,—worden zij die Christus door een levend geloof aannemen,

gedoopt, en deze machten zullen samenwerken met de gehoorzame onderdanen van de hemel in hun pogingen om het nieuwe leven in Christus te leven.”

„Wat moet de zondaar doen?—In Christus geloven. Hij is het eigendom van Christus, gekocht met het bloed van de Zoon van God. Door beproeving en strijd heeft de Heiland de mens verlost uit de slavernij van de zonde. Wat moeten wij dan doen om van de zonde gered te worden?—Geloof in de Heere Jezus Christus als de zondevergevende Heiland. Wie zijn zonde belijdt en zijn hart verootmoedigt, zal vergeving ontvangen. Jezus is de zondevergevende Heiland evenals de eniggeboren Zoon van de oneindige God. De vergeven zondaar wordt met God verzoend door Jezus Christus, onze Verlosser van de zonde. Blijvend op het pad van heiligheid is hij een onderdaan van de genade van God. Hem worden volkomen zaligheid, vreugde en vrede gebracht, en de ware wijsheid die van God komt.”

„Geloof in het verzoenende bloed van Jezus Christus is de zekerheid van vergeving. Christus kan alle zonde wegwassen. Eenvoudig vertrouwen op die kracht, dag aan dag, zal de mens een scherp onderscheidingsvermogen geven om te onderkennen wat de ziel in deze laatste dagen zal bewaren voor de slavernij van de zonde. Door geloof en gebed, door de kennis van Christus, moet hij zijn eigen zaligheid bewerken.

“De Heilige Geest kent ons en leidt ons in alle waarheid. God heeft Zijn eniggeboren Zoon gegeven, opdat eenieder die in Hem gelooft niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe. Christus is de Heiland van de zondaar. Door de dood van Christus is de zondaar verlost. Dit is onze enige hoop. Indien wij onszelf volledig overgeven en de deugden van Christus beoefenen, zullen wij de prijs van het eeuwige leven verkrijgen.

“‘Wie in de Zoon gelooft, heeft ook de Vader.’ Wie voortdurend geloof heeft in de Vader en de Zoon, heeft ook de Geest. De Heilige Geest is zijn Trooster, en hij wijkt nooit van de waarheid af.” Bible Training School, 1 maart 1906.

Afgezien van het toegevoegde licht over het werk en de onderlinge verhouding van het hemelse drietal, verschaft de identificatie van het hemelse drietal in de passage een getuigenis dat deze vier hoofdstukken in overeenstemming gebracht moeten worden met de boodschap die thans door de Leeuw uit de stam van Juda wordt ontzegeld.

De getuigenis in het verhaal van de discipelen van Emmaüs vertegenwoordigt drie getuigenissen die aantonen dat de tijd van teleurstelling en vertoeven die op het kruis volgde, de tijd van teleurstelling en vertoeven vertegenwoordigt die op de eerste teleurstelling volgt. Er is nog een andere getuige die bevestigt dat de geschiedenis die in Johannes’ vier hoofdstukken wordt weergegeven, de omstandigheden van de eerste teleurstelling vertegenwoordigt.

Het slotvers van het scheppingsverhaal, dat de eerste waarheid is die in Gods Woord wordt vermeld, eindigt met drie woorden, en elk van die woorden begint met een van de drie letters die samen het woord waarheid vormen, en wel in de juiste volgorde. Het scheppingsverhaal in Genesis begint met de woorden: „In den beginne”, en het eindigt met de drie woorden „God schiep en maakte.”

De eerste letter van die drie woorden vormt, wanneer zij worden samengevoegd, het woord waarheid. Het scheppingsverhaal begint met het „begin” en eindigt met het woord dat symbolisch wordt weergegeven door de letters die de Alfa en de Omega vertegenwoordigen. Evenzo wordt Jezus in de openingspassage van het laatste boek van de Bijbel tweemaal aangeduid als de Alfa en de Omega, het begin en het einde, de eerste en de laatste. Die drie letters, die de Alfa en de Omega vertegenwoordigen, leveren nog een ander getuigenis dat de passage in Johannes samengebracht moet worden met de profetische regel aan het begin van Genesis en de profetische regel aan het begin van Openbaring. Dat getuigenis wordt herkend binnen de beschrijving van het werk van de Trooster. Het werk van de Trooster is het drievoudige werk dat wordt weergegeven door diezelfde drie Hebreeuwse letters. De handtekening van Alfa en Omega stelt ons in staat deze vier hoofdstukken te plaatsen in de context van de boodschap van de Openbaring van Jezus Christus, die juist vóór het sluiten van de genadetijd wordt ontsloten.

De zeven donderslagen vertegenwoordigen vier specifieke wegmerken (tijdstippen) en drie specifieke tijdsperioden, die beginnen met het wegmerk van de nederdaling van een engel die de aarde met Zijn heerlijkheid zal verlichten. Dat wegmerk was een tijdstip. Het tweede wegmerk (tijdstip) is de eerste teleurstelling, die de periode van de vertoeftijd inleidt. De vertoeftijd voert tot het derde wegmerk (tijdstip), waar een waarheid wordt ontzegeld en dat brengt een beweging voort. De beweging eindigt bij het vierde wegmerk (tijdstip), voorgesteld als oordeel. Deze vier wegmerken en de drie tijdsperioden vertegenwoordigen elk een donderslag, samen zeven donderslagen. Zij vertegenwoordigen ook een vier-driecombinatie.

In eerdere artikelen hebben wij vastgesteld dat het pioniersbegrip van de zeven gemeenten, de zeven zegels en de zeven bazuinen een ‘vier-driecombinatie’ erkent. De eerste vier gemeenten, zegels en bazuinen onderscheiden zich van de laatste drie gemeenten, zegels en bazuinen. De zeven donderslagen vertegenwoordigen vier wegmerken, maar binnen die vier wegmerken bevinden zich drie tijdsperioden. De goddelijke combinatie van ‘vier en drie’, die in het boek Openbaring op drie getuigen is gegrondvest (gemeenten, zegels en bazuinen), en deze getuigen getuigen van de geldigheid van de ‘vier en drie’-combinatie van de zeven donderslagen van het boek Openbaring.

Toch is binnen de geschiedslijn die door de zeven donderslagen wordt voorgesteld, een andere verborgen en afzonderlijke profetische lijn vervat, die drie wegmerken bezit die onderscheiden zijn van het symbool dat als zeven donderslagen wordt voorgesteld. Daarom bevinden wij, wanneer wij de profetische verhouding van de zeven donderslagen tot de verborgen geschiedenis beschouwen die nu wordt ontzegeld, dat de zeven donderslagen vier wegmerken (tijdstippen) voorstellen en de verborgen geschiedenis drie wegmerken (tijdstippen) voorstelt. Evenals de gemeenten, zegels, bazuinen en donderslagen vertegenwoordigt de verborgen geschiedenis drie wegmerken die met de vier wegmerken van de zeven donderslagen verbonden zijn. Ook de verborgen geschiedenis bezit een combinatie van drie en vier.

In de verborgen geschiedenis die besloten ligt binnen de zeven donderslagen, zijn er drie onderscheiden wegmerken die elk een ‘tijdstip’ zijn, en het eerste en laatste van die drie wegmerken vertegenwoordigen een teleurstelling. Er is een onderscheiden ‘tijdsperiode’ tussen het

eerste en tweede wegmerk en een onderscheiden ‘tidsperiode’ tussen het tweede en derde tijdstip. Het woord “teleurstelling” is voortgekomen uit het begrip van een gemiste afspraak en draagt in zijn definitie de nadruk van een tijdstip met zich mee. Middernacht is eveneens een bepaald tijdstip. De verborgen geschiedenis wordt voorgesteld door drie tijdstippen, gescheiden door twee tijdsperiodes: de vertoef tijd en de beweging van de zevende maand.

De eerste wegmarkering van de verborgen geschiedenis duidt op een teleurstelling en de laatste wegmarkering duidt eveneens op een teleurstelling. Daarom loopt er vanaf de eerste teleurstelling tot aan de laatste teleurstelling een verborgen profetische lijn die dezelfde drie stappen bezit als alle hervormingslijnen. Zij draagt ook het kenmerk van Alfa en Omega, want de drie letters die „waarheid” vormen, stemmen overeen met de drie wegmarkeringen die met een teleurstelling beginnen en eindigen. Die verborgen geschiedenis binnen de zeven donderslagen is de waarheid die de Leeuw uit de stam van Juda momenteel aan het ontzegelen is.

De passage in Johannes die wij overwegen, wordt in het voorafgaande hoofdstuk ingeleid met het Laatste Avondmaal, waarbij wordt benadrukt dat de boodschap van deze vier hoofdstukken gegeten moet worden. Deze vier hoofdstukken eindigen met de tocht naar Gethsémané. Het relaas voltrekt zich in de beweging vanaf het eten totdat de crisis van het kruis begint. Profetisch bepaalt de setting van deze vier hoofdstukken de laatste boodschap die gegeten moet worden vóór het oordeel. De boodschap die leidt tot de sluiting van het oordeel, is de boodschap die in het boek Openbaring wordt ontsloten, vlak voordat het oordeel wordt gesloten.

De discipelen en Jezus bevinden zich op het punt in de profetische geschiedenis waarop hun kennis wordt gegeven van de vertoef tijd. In de Milleritische geschiedenis trok de Heer Zijn hand terug om het begrip van de boodschap van de Middernachtsroep voort te brengen, maar het inzicht dat de boodschap van Samuel Snow voortbracht, stelde de Millerieten er tevens van in kennis dat zij zich in de vertoef tijd van de tien maagden bevonden. De discipelen hadden zojuist het Laatste Avondmaal gebruikt en terwijl zij de boodschap verwerkten, verklaarde Christus de vertoef tijd in de vier hoofdstukken van Johannes.

Het inzicht van Samuel Snow kan worden gedocumenteerd als een reeks artikelen, waarin het uiteindelijke begrip dat als de boodschap van de Middernachtsroep werd voorgesteld, zich ontwikkelde. Terwijl zijn boodschap zich ontwikkelde, bracht hij haar ook op een reeks kampbijeenkomsten. De reeks artikelen die tot de kampbijeenkomsten leidde, bracht hem uiteindelijk naar de kampbijeenkomst te Exeter, die zes dagen duurde. Profetisch wordt de boodschap van de Middernachtsroep geleidelijk ontwikkeld over een bepaalde tijdsperiode. De vier hoofdstukken in Johannes spelen zich af in de profetische geschiedenis waarin de boodschap wordt ontwikkeld.

In de vier hoofdstukken van Johannes vinden wij het werk van de Heilige Geest omschreven in drie stappen: overtuiging van zonde, gerechtigheid en oordeel. Deze drie stappen zijn tevens de drie wegmarkeringen van de verborgen geschiedenis die in de zeven donderslagen besloten ligt.

Niettemin zeg Ik u de waarheid: Het is nuttig voor u dat Ik wegga; want indien Ik niet wegga, zal de Trooster niet tot u komen; maar indien Ik heenga, zal Ik Hem tot u zenden. En wanneer

Hij gekomen is, zal Hij de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid, en van oordeel: van zonde, omdat zij niet in Mij geloven; van gerechtigheid, omdat Ik heenga tot Mijn Vader en gij Mij niet meer ziet; van oordeel, omdat de overste dezer wereld geoordeeld is. Nog veel heb Ik u te zeggen, maar gij kunt die nu niet dragen. Doch wanneer Die, de Geest der waarheid, gekomen is, zal Hij u in al de waarheid leiden; want Hij zal niet uit Zichzelf spreken, maar al wat Hij zal horen, dat zal Hij spreken; en de toekomstige dingen zal Hij u verkondigen. Die zal Mij verheerlijken; want Hij zal het uit het Mijne nemen en het u verkondigen. Johannes 16:7–14.

In de Milleritische geschiedenis keerde Jezus niet terug om ten tijde van de Middernachtsroep een einde te maken aan de vertoef tijd. Hij trok Zijn hand terug en stortte de Heilige Geest uit, of zond Hem. De Heilige Geest, voorgesteld als de Trooster, kwam om de teleurstelling te verdrijven. Hij kwam om vertroosting te schenken aan hen die waren uitverkoren, maar die in verwarring waren gebracht door de teleurstelling van een niet uitgekomen voorspelling.

Wij hebben eerder erop gewezen dat de apostel Johannes, Ezechiël en Jeremia allen worden voorgesteld als etend van het boekje dat in de mond zoet is als honing. Er is een opzettelijk onderscheid tussen deze drie profeten, dat vaak over het hoofd wordt gezien.

Ezechiël wordt gebruikt om hen te illustreren die het kleine boek aten en aan wie een boodschap wordt gegeven om tot Gods afvallige kerk te brengen. Ezechiël stelt voor dat het boek dat gegeten wordt, het werk aanduidt dat vervolgens volbracht moet worden. Hij vertegenwoordigt de boodschap die aan Gods vroeger uitverkoren volk werd gegeven. Zijn boodschap is datgene wat het vroeger uitverkoren volk samenbindt in bundels, bestemd voor het vuur. In Johannes' vier hoofdstukken identificeert Jezus het doel van Ezechiëls werk.

Gedenkt het woord dat Ik tot u gesproken heb: De dienstknecht is niet meerder dan zijn heer. Indien zij Mij vervolgd hebben, zij zullen ook u vervolgen; indien zij Mijn woord bewaard hebben, zij zullen ook het uwe bewaren. Maar al deze dingen zullen zij u aandoen om Mijns naams wil, omdat zij Hem niet kennen die Mij gezonden heeft. Indien Ik niet gekomen was en tot hen gesproken had, zij zouden geen zonde hebben; maar nu hebben zij geen voorwendsel voor hun zonde. Wie Mij haat, haat ook Mijn Vader. Indien Ik onder hen niet de werken gedaan had die niemand anders gedaan heeft, zij zouden geen zonde hebben; maar nu hebben zij zowel Mij als Mijn Vader gezien en gehaat. Maar dit geschiedt, opdat het woord vervuld worde dat in hun wet geschreven is: Zij hebben Mij zonder oorzaak gehaat. Maar wanneer de Trooster gekomen zal zijn, die Ik u zenden zal van de Vader, namelijk de Geest der waarheid, die van de Vader uitgaat, Die zal van Mij getuigen. Johannes 15:20–26.

Het werk van Ezechiël, dat begon toen hij het boek opat, vertegenwoordigt de verkondiging van een boodschap die verworpen zal worden; maar die verwerping is het bewijs dat zij God haten en de maat van hun genadetijd volledig hebben volgemaakt.

En Hij zeide tot mij: Mensenkind, Ik zend u tot de kinderen Israëls, tot een weerspannige natie die tegen Mij in opstand is gekomen; zij en hun vaderen hebben tegen Mij overtreden, tot op deze zelfde dag. Want zij zijn onbeschaamde kinderen en hardnekkig van hart. Ik zend u tot hen; en gij zult tot hen zeggen: Zo zegt de Heere HEERE. En zij, hetzij zij horen, hetzij zij het

nalaten, (want zij zijn een weerspanning huis,) zullen nochtans weten dat er een profeet in hun midden geweest is. Ezechiël 2:3–5.

Het werk van Ezechiël was een getuigenis tegen het vroegere verbondsvolk, evenals Christus tegenover de twistzieke Joden; en aldus is Ezechiëls boodschap de laatste waarschuwingsboodschap die het vroegere verbondsvolk als onkruid tot een bundel samenbindt, bestemd voor het vuur van de vernietiging.

„Toen zag ik de derde engel. Mijn begeleidende engel zei: ‘Ontzagwekkend is zijn werk. Vreselijk is zijn zending. Hij is de engel die het koren van het onkruid moet scheiden, en het koren voor de hemelse schuur moet verzegelen of binden. Deze dingen behoren de gehele geest, de volle aandacht, in beslag te nemen.’” Early Writings, 118.

Het werk dat wordt voorgesteld door het eten van het kleine boek, begint wanneer de machtige engel neerdaalt met een klein boek in zijn hand. In de geschiedenis van de eerste engel vond dat plaats op 11 augustus 1840, en in de geschiedenis van de derde engel vond het plaats op 11 september 2001. Beide data vertegenwoordigen vervullingen van profetieën die verband houden met respectievelijk de islam van de tweede wee of de islam van de derde wee. Daarom stelt Jesaja in hoofdstuk tweeëntwintig, wanneer hij de crisis in het dal des gezichts voor de Filadelfiërs en de Laodicenzen beschrijft, vast dat de Laodicenzen — die in 1840 het uitverkoren volk van het protestantisme waren en in 2001 het adventisme, dat toen het uitverkoren volk was — „door de boogschutters gebonden” waren. De boogschutters van de Bijbelse profetie zijn de islam, en toen het visioen van de islam in 1840 en in 2001 werd vervuld, verwierp het voorheen uitverkoren volk de profetie van de islam zoals die werd gepresenteerd door hen die door Ezechiël worden voorgesteld. Zij werden daar en toen als onkruid gebonden. Het werk van Ezechiël was de „bedekking” weg te nemen die „hun zonde” bedekte, welke door Jezus wordt voorgesteld als haat jegens God.

De last over het dal van het gezicht. Wat scheelt u toch, dat gij geheel naar de daken zijt opgeklommen? Gij, die vol onrust zijt, een woelige stad, een uitgelaten stad: uw verslagenen zijn niet met het zwaard verslagen, noch in de strijd gestorven. Al uw vorsten zijn tezamen gevlucht, zij zijn door de boogschutters gebonden; allen die in u gevonden worden, zijn tezamen gebonden, hoewel zij van verre gevlucht zijn. Jesaja 22:1–3.

En God was met de jongen [Ismaël]; en hij groeide op, woonde in de woestijn en werd een boogschutter. Genesis 21:20.

Waar geen visioen is, verwildert het volk; maar welgelukzalig is hij die de wet onderhoudt. Spreuken 29:18.

Jeremia vertegenwoordigt hen die het boek aten toen de machtige engel neerdaalde die de aarde met zijn heerlijkheid zou verlichten, maar die de teleurstelling ondervonden van de niet uitgekomen voorspelling van 1843. Jeremia overweegt profetisch of God had gelogen. Die verwijzing verbindt Jeremia met Habakuk twee.

Ik zal op mijn wachtpost staan en mij op de toren plaatsen, en ik zal uitzien om te vernemen wat Hij tot mij spreken zal, en wat ik antwoorden zal wanneer ik bestraft word. En de HEERE antwoordde mij en zei: Schrijf het gezicht op en stel het duidelijk op tafelen, opdat men het al lopende lezen kan. Want het gezicht wacht nog op de vastgestelde tijd, maar aan het einde zal het spreken en niet liegen; al vertoeft het, verbeid het, want het zal gewis komen, het zal niet uitblijven. Zie, zijn ziel, die zich verheft, is in hem niet oprecht; maar de rechtvaardige zal door zijn geloof leven. Habakuk 2:1–4.

Johannes werd gebruikt om hen te symboliseren die de zoetheid en de bittere teleurstelling ervoeren, en vertegenwoordigde de gehele geschiedenis van 11 augustus 1840 tot 22 oktober 1844.

En ik ging naar de engel toe en zei tegen hem: Geef mij het kleine boek. En hij zei tot mij: Neem het en eet het op; en het zal uw buik bitter maken, maar in uw mond zal het zoet zijn als honing. En ik nam het kleine boek uit de hand van de engel en at het op; en het was in mijn mond zoet als honing; en zodra ik het gegeten had, werd mijn buik bitter. Openbaring 10:9, 10.

Ezechiël vertegenwoordigt het werk van het brengen van de profetische boodschap die het vroegere uitverkoren volk afsluit, een werk dat in gang werd gezet toen de engel neerdaalde op 11 augustus 1840 en 11 september 2001.

Maar gij, mensankind, hoor wat Ik tot u spreek; wees niet weerspannig gelijk dat weerspannige huis; open uw mond en eet wat Ik u geef. En toen ik zag, zie, een hand werd tot mij uitgestrekt; en zie, daarin was een boekrol; en Hij spreidde die vóór mij uit; en zij was van binnen en van buiten beschreven; en daarin waren klaagliederen, zuchting en wee geschreven. Voorts zeide Hij tot mij: Mensankind, eet wat gij vindt; eet deze rol, en ga, spreek tot het huis Israëls. Toen opende ik mijn mond, en Hij deed mij die rol eten. En Hij zeide tot mij: Mensankind, laat uw buik eten, en vul uw ingewand met deze rol die Ik u geef. Toen at ik die; en zij was in mijn mond als honig vanwege haar zoetheid. Ezechiël 2:8–3:3.

Jeremia vertegenwoordigt de geschiedenis van 11 augustus 1840 tot vlak vóór de Middernachtsroep.

Uw woorden werden gevonden, en ik at ze op; en Uw woord was mij tot vreugde en blijdschap van mijn hart; want ik ben naar Uw Naam genoemd, o HEERE, God der heerscharen. Ik heb niet gezeten in de vergadering der spotters, noch mij verheugd; ik zat alleen vanwege Uw hand, want Gij hebt mij met verontwaardiging vervuld. Waarom is mijn pijn bestendig, en mijn wond ongeneeslijk, die weigert genezen te worden? Zult Gij mij dan waarlijk zijn als een leugenachtige beek, als wateren die falen? Daarom, zo zegt de HEERE: Indien gij terugkeert, dan zal Ik u wederbrengen, en gij zult voor Mijn aangezicht staan; en indien gij het kostelijke van het snode afscheidt, zult gij zijn als Mijn mond; laten zij tot u terugkeren, maar keer gij niet tot hen terug. En Ik zal u voor dit volk maken tot een versterkte koperen muur; en zij zullen tegen u strijden, maar zij zullen u niet overweldigen; want Ik ben met u om u te verlossen en u te bevrijden, spreekt de HEERE. En Ik zal u redden uit de hand der goddelozen, en Ik zal u vrijkopen uit de hand der geweldenaars. Jeremia 15:16–21.

Jeremia vertegenwoordigt onze huidige geschiedenis en boodschap. De huidige boodschap is de Middernachtsroep-boodschap, die geleidelijk wordt ontwikkeld op het moment dat Gods volk, vertegenwoordigd door Jeremia, met „verontwaardiging” is „vervuld”, omdat het meent dat zijn „pijn” „voortdurend” zou zijn en zijn „wonde ongeneeslijk”, een wonde die nooit genezen zou worden. Zij hebben zich afgescheiden van de „vergadering der spotters”. Zij „verheugen” zich niet langer zoals zij deden toen zij het boek voor het eerst hadden gegeten en het de „vreugde van” hun „hart” was.

Maar er is raad voor hen die zich in die toestand bevinden. „Indien gij wederkeert” en ook „indien gij het kostelijke uit het verachtelijke voortbrengt”, dan zal God tot hen wederkeren. In het Hebreeuws betekent „Ik zal u terugbrengen” in deze passage: God zal tot hen wederkeren, indien zij tot Hem wederkeren.

Onderwerpt u dan aan God. Weerstaat de duivel, en hij zal van u vlieden. Nadert tot God, en Hij zal tot u naderen. Reinigt de handen, gij zondaars; en zuivert de harten, gij dubbelhartigen. Weest ellendig, en treurt, en weent; uw lachen worde veranderd in treuren, en uw blijdschap in droefheid. Venedert u voor het aangezicht des Heeren, en Hij zal u verhogen. Jakobus 4:7–10.

Indien zij tot God naderen, zal Hij tot hen naderen. Indien zij deze dingen doen, dan zullen zij „voor” de Heere „staan” en zij zullen Gods „mond” zijn. Verder onderwijst Hij Jeremia (ons) dat Hij Zijn volk voor de „goddelozen” tot een „versterkte koperen muur” zal maken, en daarna zullen de „geweldenaars” oorlog voeren tegen hen die door Jeremia worden voorgesteld. De „goddelozen” zijn in Daniël de voorstelling van wat in Mattheüs de dwaze maagden zijn. De „geweldenaars” vertegenwoordigen de drievoudige verbintenis van het moderne Babylon tijdens de zondagswetcrisis.

De getuigenissen van de drie profeten behandelen alle dezelfde geschiedenis, maar zij behandelen drie verschillende aspecten van diezelfde geschiedenis. Jeremia vertegenwoordigt hen die zojuist de eerste teleurstelling hebben ervaren, maar het baken van de Middernachtsroep nog niet hebben bereikt. Dit is waar wij ons sinds 18 juli 2020 bevinden. De vraag is of wij zullen terugkeren. Indien wij dat doen, zullen wij voor de Heere „spreken” juist op het moment dat de Verenigde Staten „spreekt” als een draak.

De geschiedenis die Jeremia illustreert, is onze huidige geschiedenis, en het is de geschiedenis die wordt voorgesteld door de drie verborgen wegmerken binnen de zeven donderslagen. Het is ook de geschiedenis waarin de passage in Johannes profetisch is geplaatst, want de nadruk van de vier hoofdstukken in Johannes ligt op het werk van de Heilige Geest in het vertroosten van Jeremia, die zich afvraagt of hij een leugen heeft geloofd, en of de boodschap die zo zoet smaakte, in werkelijkheid bedrieglijke wateren waren.

Jeremia vertegenwoordigt derhalve de geschiedenis vanaf 11 september 2001 tot 18 juli 2020, toen de tijd van vertoeven begon, zoals voorgesteld door de daaropvolgende drie en een halve symbolische dagen. Wanneer ik „symbolisch” zeg, doel ik niet op een tijdsvoorspelling. Ik zeg dat 18 juli 2020 het moment is waarop de twee getuigen, de Bijbel en de Geest der Profetie, werden gedood en hun dode lichamen drie en een halve dag op de straat bleven liggen in Openbaring elf.

En Ik zal macht geven aan Mijn twee getuigen, en zij zullen profeteren duizend tweehonderd zestig dagen, met zakken bekleed. Dezen zijn de twee olijfbomen en de twee kandelaars, die vóór de God der aarde staan. En indien iemand hun kwaad wil doen, gaat vuur uit hun mond uit en verteert hun vijanden; en indien iemand hun kwaad wil doen, moet hij op deze wijze gedood worden. Dezen hebben macht den hemel te sluiten, opdat er geen regen valle in de dagen hunner profetie; en zij hebben macht over de wateren, om die in bloed te veranderen, en de aarde te slaan met allerlei plagen, zo dikwijls zij willen. En wanneer zij hun getuigenis zullen voleindigd hebben, zal het beest, dat uit den afgrond opkomt, oorlog tegen hen voeren, en het zal hen overwinnen en hen doden. En hun dode lichamen zullen liggen op de straat der grote stad, die geestelijk genoemd wordt Sodom en Egypte, waar ook onze Heere gekruisigd is. En uit de volken en geslachten en talen en naties zullen zij hun dode lichamen zien, drie dagen en een halve, en zij zullen niet toelaten dat hun dode lichamen in graven gelegd worden. En zij die op de aarde wonen, zullen zich over hen verblijden en vreugde bedrijven, en elkander geschenken zenden, omdat deze twee profeten hen die op de aarde wonen gepijnigd hebben. Openbaring 11:3–10.

Het getuigenis dat door Jeremia's toestand wordt voorgesteld, bevindt zich na de teleurstelling, maar vóór de Middernachtsroep. Jeremia moest terugkeren voordat hij de stem van de boodschap van de Middernachtsroep kon zijn. Dit is onze toestand heden ten dage. Het is ook het historische kader van de vier hoofdstukken in Johannes die wij beschouwen, en het is tevens de geschiedenis die wordt voorgesteld door de verborgen geschiedenis binnen de zeven donderslagen.

Wanneer wij het licht beschouwen dat met de „Trooster” verbonden is in Johannes' getuigenis van vier hoofdstukken, vinden wij overvloedig bewijs om te erkennen dat het relaas handelt over 18 juli 2020, de teleurstelling en de vertoeftijd, de boodschap van de Middernachtsroep die ontzegd is, en het komende oordeel van de zondagswet. De hoofdstukken bouwen voort op de profetische structuur van de verborgen geschiedenis.

Indien wij in de spoedig komende crisis als Gods mond zullen zijn, dan bestaat ons werk er thans in „het kostbare van het verachtelijke af te zonderen”, of, zoals Jakobus hetzelfde werk aanduidt, behoren wij onze „handen te reinigen, gij zondaars; en uw harten te zuiveren, gij dubbelhartigen. Weest ellendig, treurt en weent; laat uw lachen in treurigheid veranderd worden en uw blijdschap in zwaarmoedigheid. Vernedert u voor het aangezicht des Heeren, en Hij zal u verhogen” als een banier in de zeer nabije toekomst.

En Hij zal een banier oprichten voor de volken, en de verdrevenen van Israël verzamelen, en de verstrooiden van Juda bijeenbrengen van de vier hoeken der aarde. Jesaja 11:12.

Wij zullen onze beschouwing van deze vier hoofdstukken in het volgende artikel afsluiten.